

ODBORNÉ STANOVISKO

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU A VÝROČNEJ SPRÁVY MESTA STARÁ ĽUBOVŇA ZA ROK 2016

Každá vyspelá spoločnosť sa pokúša zlepšovať spôsob, akým je spravovaná. Zverejňovanie informácií o naplnení, konštrukcii, či vývoji daňového či nedaňového systému umožňuje jeho lepšie pochopenie a objektívnejšie porovnávanie v čase a s ostatnými jednotkami územnej samosprávy. V súlade s princípom a poslaním poskytovať spoľahlivé ekonomické, rozpočtové, daňové a nedaňové, výdavkové analýzy pre územnú samosprávu a verejnosť chceme poskytnúť verejnosti čo najviac ďalších informácií, vyhodnotení či analýz o finančnom a ekonomickom systéme činnosti a úkonov v územnej samosprávnej jednotke Mesto Stará Ľubovňa.

Uplynulý rok 2016 bol z pohľadu komunálnej legislatívy veľmi pestrý. Nie však pre počet schválených alebo novelizovaných zákonov, ale z hľadiska ich dopadov na rôzne oblasti činnosti mesta, ale aj obcí. Legislatívne zmeny s vplyvom na územnú samosprávu boli najmä v oblasti zvýšeného výnosu dani, získavania ďalších finančných zdrojov, ďalej zvýšený limit pre verejného obstarávanie, zmeny v zákone o odpadoch, nové postavenie pri dovolenkách a platoch, zodpovednejšie postavenie v školských radách, kompetencií v oblasti používania zábavnej pyrotechniky, prijatia nového zákona o športe a pod.

Daňový report príjmov a nedaňových príjmov, zhodnotenie stavu a charakteru výdavkov a ich vyhodnotenie a porovnanie v rokoch predstavuje faktografický analytický opis finančného a ekonomického vyhodnotenia činností mesta. Spolu s finančným a ekonomickým vyhodnotením analytických jednotiek - obchodné spoločnosti, rozpočtové organizácie a príspevková organizácia tvorí konsolidovaný analyticko – štatistický report v oblasti hospodárenia s majetkom a vývoja výnosov, nákladov, tržieb, príjmov a výdavkov, dotácií a výsledkov hospodárenia.

Včasný, spoľahlivý a efektívny napĺňanie kontrolného systému v samosprávnej jednotke môže plniť jej základný cieľ: včas odhaľovať odchýlky od platných noriem, prijímať účinné opatrenia a tým chrániť hospodárnosť, účelovosť, efektívnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov územnej samosprávy. Finančná kontrola na mieste, z hľadiska jej zákonom stanovených úloh ako aj z hľadiska uplatnenia základných funkcií kontroly (informačná, výchovná, represívna), má relatívne stále a jednoznačné zameranie. A preto je na mieste citovať autorov z publikácie „Najlepší s možných svetov _ Hodnota za peniaze v slovenskej verejnej politike.“, cit. *“Úspešné krajiny 21. storočia s najvyššou kvalitou života sa líšia veľkosťou štátu, no zároveň majú jedno spoločné: efektívnu verejnú správu zameranú na dosahovanie výsledkov.”* A preto sa hlavným cieľom do budúca javí zaviesť účinný systém hľadania najvyššej hodnoty za peniaze (value for money, výhodnosti) na všetkých jej analytických jednotkách, napríklad aj prostredníctvom spoločnej databázovo – softvérovej základne.

V záujme vývoja a hospodárenia hospodárskych jednotiek je dôležité vykonávať priebežné (in time) a následné (ex ante) vykonávanie kontroly z hľadiska zákonnosti, predovšetkým so zameraním sa na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti a zároveň v záujme zodpovednosti všetkých volených predstaviteľov územnej samosprávy pri hospodárení s verejnými prostriedkami je zachovanie uvedených princípov a súčasne **povinnosťou výkonných, riadiacich a dozorných orgánom mestskej samosprávy :**

- **sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia** podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,

- s povinným zavedením programového rozpočtovania **vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie** plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu, (podrobná analýza výstupov a konečnej pridanej hodnoty – výsledkovo orientovaná analýza),
- **vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení** s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov,
- zabezpečiť, aby sa jej **rozpočtové prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte**,
- **nezaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá samosprávny orgán zabezpečené v rozpočte** na bežný rozpočtový rok, a ktorú budú zaťažovať programové rozpočty na nasledujúce roky,
- **finančné prostriedky používať len na krytie nevyhnutných potrieb** a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov.

V súlade s **Príkazom primátora mesta č. 1/2017 zo dňa 05.01.2017 o zabezpečení kontroly plnenia programového rozpočtu mesta, rozpočtových organizácií a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 31.12.2016** stanovený na deň 20.03.2017 a 21.03.2017, za účasti členov finančno ekonomickej komisie, určených členov komisie a v zmysle prerokovaných záverov z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby a v zmysle ust. § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

predkladám odborné stanovisko

k návrhu Záverečného účtu a výročnej správy Mesta Stará Ľubovňa za rok 2016 (ďalej len „odborné stanovisko“), ktoré som spracoval na základe návrhu Záverečného účtu a výročnej správy za rok 2016 (ďalej len „Záverečný účet“).

Samotné stanovisko si kladie za **cieľ zhodnotiť medziročné výsledky prostredníctvom bilančných výpočtov a zároveň načrtnúť myšlienky formulované formou jednoduchej štúdie pre ďalšiu odbornú diskusiu o rozhodovaní napríklad aj na základe maximalizácie hodnoty za peniaze.**

Záverečným účtom mesta možno rozumieť súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta za príslušný kalendárny rok, ktoré povinnosť zostavenia určuje ustanovenie § 16 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Záverečný účet spolu s prílohami za **účtovné obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016 je štruktúrovanou správou o finančnom plnení rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa a príspevkovej organizácie VPS**, predložený na rokovanie komisie dňa 20.03.2017 a 21.03.2017, predkladaný na rokovanie mestskej rady dňa 25.4.2017 a mestského zastupiteľstva dňa 4.5.2017 ako **súhrnná informácia o skutočnom, účtovnom stave rozpočtu, nakladaní a dodržiavaní základných princípov korektného účtovníctva a všeobecného súladu a nakladania s finančnými prostriedkami Mesta Stará Ľubovňa.**

Hodnotený dokument obsahuje **štruktúrovaný prehľad plnenia rozpočtovaných príjmov a štruktúrovaný prehľad čerpania výdavkov v analytickom členení na položky schválené v rozpočte na rok 2016 a skutočné, účtovné plnenie položky so stavom k 31.12.2016 v porovnaní so stavom plnenia k 31.12.2015. Výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných programov.** Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny

dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Dodržiavanie rozpočtového hospodárenia, plnenie resp. neplnenie jednotlivých položiek programu sú **zrozumiteľne opísané v rámci textovej časti zdôvodnenia programov a položiek.**

Štruktúrovaný prehľad jednotlivých príjmov a výdavkov je **uvedený v tabuľkovej podobe, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek.** Štruktúra Záverečného účtu je uvedená na strane č. 2 hodnoteného dokumentu.

I. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA K ZÁVEREČNÉMU ÚČTU MESTA STARÁ ĽUBOVŇA

Návrh Záverečného účtu je predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtového roka.

Právnická osoba, Mesto Stará Ľubovňa (ďalej len „mesto“), zriadená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien, postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka, údaje o rozpočtovom hospodárení, súhrnne spracovala do záverečného účtu mesta. Predložený návrh Záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa ustanovenia § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy : údaje o plnení rozpočtu v členení podľa ust. 10 ods. 3 cit. zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciou aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti.

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA STARÁ ĽUBOVŇA ZA ROK 2015

1.1. SÚLAD SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

Návrh Záverečného účtu je spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (v čase spracovávanía návrhu), ktoré spracovateľ podrobne uvádza v textovej časti návrhu rozpočtu, pri hodnotení jednotlivých programov rozpočtu. Návrh záverečného účtu je spracovaný najmä v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z.z.“) a ustanovenia § 20 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších zmien a doplnkov. Návrh Záverečného účtu zohľadňuje ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

1.2. DODRŽANIE INFORMAČNEJ POVINNOSTI ZO STRANY MESTA

Vyvesením návrhu Záverečného účtu mesta na úradnej tabuli mesta a webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote dňa 15.3.2017, bola **splnená povinnosť** uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a ustanovenia § 16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z.z., podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť.

1.3. DODRŽANIE POVINNOSTI AUDITU ZO STRANY MESTA

Mesto si splnilo povinnosť podľa ust. § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. a dalo si overiť účtovnú závierku audítorm podľa ust. § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Účtovná závierka bola overená audítorskou spoločnosťou HURINES, s.r.o., licencia k vykonávaniu činnosti audítora z roku 1998, č. licencie 193. – vid'. Správa nezávislého audítora z 30. marca 2017.

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Predložený návrh Záverečného účtu bol spracovaný v súlade s ust. § 16 zákona č. 583/2004 Z.z a obsahuje údaje:

- **plnenie rozpočtu v členení podľa § 10 odsek 3 zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,**
- **tvorba a použitie peňažných fondov,**
- **bilancia aktív a pasív,**
- **prehľad o stave a vývoji dlhu,**
- **údaje o hospodárení príspevkovej organizácie mesta,**
- **prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. v platnom znení,**
- **finančné usporiadanie vzťahov,**
- **hodnotenie plnenia programov.**

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení opatrenia z 28. marca 2006 (č. MF/008978/2006-421), opatrenia z 23. apríla 2008 (č. MF/009212/2008-421) a opatrenia z 20. mája 2010 (č. MF/011928/2010-421), opatrenia z 18. augusta 2010 (č. MF/021218/2010-421), opatrenia z 29. októbra 2010 (č. MF/025825/2010-421), opatrenia z 20. februára 2012 (č. MF/010211/2012-421), ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. V súlade s týmito právnymi predpismi sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

Mesto spracovalo a predložilo návrh Záverečného účtu v oblasti **plnenia rozpočtu príjmov podľa ekonomickej klasifikácie** v tab. č 6 - str. 14; tab. č. 9 – str. 17; tab. č. 10 - str 18; v oblasti **plnenia výdavkov podľa funkčnej klasifikácie a programovej štruktúry** tab. č. 14,15 – str. 21; tab. č. 16 – str. 23; tab. č. 17 – str. 25; tab. č. 18 – str. 27; tab. č. 19 – str. 29; tab. č. 20 – str. 30; tab. č. 21 – str. 31; tab. č. 22 – str.32; tab. č. 23 – str.33; tab. č. 24 – str.35; tab. č. 25 – str.36; tab. č. 28 – str.38; tab. č. 29 – str.40; tab. č. 34 – str. 45; tab. č. 35 – str. 47; tab. č. 36 – str. 47;

Hodnotenie plnenia programov obsahuje textové **hodnotenie (resp. sebahodnotenie) splnenia zámerov a cieľov s doplnením ekonomických či štatistických sub_hodnotení parametrov.**

II. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu Záverečného účtu postupovalo podľa ust. § 16 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do návrhu Záverečného účtu. V súlade s ust. § 16 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo

prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

Návrh Záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa ust. § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z.: údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta, prehľad o poskytnutých dotáciách, hodnotenie plnenia programov.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti záverečný účet neobsahuje, nakoľko mesto podnikateľskú činnosť v roku 2016 nevykazovalo.

Vykázaný výsledok hospodárenia bol zistený v súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) a ust. § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z.. Návrh o použití prebytku rozpočtu je spracovaný v súlade s ustanovením § 16 ods. 6 a 8 zákona č. 583/2004 Z.z.

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE A ROZPOČET MESTA STARÁ ĽUBOVŇA V ROKU 2016

Programový rozpočet je pre samosprávu základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesta plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na roky 2016 – 2018 (ďalej len „Rozpočet mesta“) vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta, rozdelenie dotácií mesta, a pod. Iba v prípade finančného zabezpečenia prostriedkov môže realizovať a plniť úlohy, a teda môže sa zaväzovať k záväzkom ovplyvňujúcim rozpočet mesta.

Rozpočet mesta je základným stavebným prvkom programovania, realizácie a financovania samosprávnych funkcií, ktorý presúva zodpovednosť za jeho zostavovanie a čerpanie na svoje jednotlivé organizácie. Príjmami rozpočtu sú najmä dane od právnických a fyzických osôb, prostriedky Európskej únie a iné štátne príjmy. Na strane výdavkov sú všetky samosprávne výdavky, ktoré je potrebné pre účely vykazovania zachytávať v členení podľa viacerých kritérií, a to pre potreby vykazovania na účely sledovania vynakladania finančných prostriedkov alebo pre účely štatistiky podľa kritérií EÚ. Pohyby finančných prostriedkov sú v slovenských podmienkach pre samosprávne organizácie zabezpečené prostredníctvom bankových účtov v komerčných bankách.

Podľa zákona o obecnom zriadení má mesto povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Mesto zostavilo rozpočet na rok 2016 v súlade s ust. § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. Rozpočet mesta bol schválený ako vyrovnaný, v priebehu rozpočtového roka bol zmenený rozpočtovými opatreniami a schválenými zmenami rozpočtu.

Rozpočet mesta bol schválený ako vyrovnaný s **celkovými príjmami vo výške 9.934.532,00€ a celkovými výdavkami 9.934.532,00€**, uznesením MsZ XI/2015 zo dňa 10.12.2015, kde boli ďalej schválené zmeny a doplnky nasledovne :

- **I. zmena** Rozpočtu mesta, schválená uznesením MsZ XV/2015 dňa 16.06.2016, s celkovými príjmami vo výške **11.883.828,00 €** a výdavkami vo výške **11.883.828,00 €**. Celkový rozpočet schválený ako vyrovnaný;
- **II. zmena** Rozpočtu mesta, schválená uznesením MsZ XIX/2016 dňa 15.12.2016, s celkovými príjmami vo výške **12.703.112,00 €** a výdavkami vo výške **12.703.112,00 €**. Celkový rozpočet schválený ako vyrovnaný;

- **čiasťkové zmeny** rozpočtu v súlade so schválenou kompetenciou primátora mesta, v oblasti vykonávania zmien rozpočtu mesta, v časti bežných výdavkov, bez vplyvu na výsledok hospodárenia mesta;

Napriek snahe zostaviť reálny rozpočet a podľa neho hospodáriť v priebehu celého rozpočtového roka 2016 sa mesto nevyhlo situácií, keď muselo do schváleného rozpočtu zasiahnuť a vykonať zmeny, aby zabezpečilo vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka. Vplyvom vyššie uvedených zmien bol rozpočet mesta poslednou zmenou schválený a rozpočtovaný na **celkové príjmy vo výške 12.773.196,00 €** a výdavky vo výške **12.773.196,00 €**.

KOMPETENCIE SCHVAĽOVANIA A ÚPRAVY ROZPOČTU

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni v súlade s ust. § 11 ods. 4, zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, rozhoduje o základných otázkach života obce, pism. b) najmä je mu vyhradené schvaľovať rozpočet mesta a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, atď.

V súlade s ust. § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a v rozsahu Uznesenia mestského zastupiteľstva, číslo XVII/2012 zo dňa 6.21.2012, môže primátor mesta vykonávať zmeny programového rozpočtu mesta v oblasti bežných výdavkov v príslušnom rozpočtovom období a v rámci príslušného programového rozpočtu v jednotlivých položkách funkčnej a ekonomickej klasifikácie okrem položiek ekonomickej klasifikácie 611, 612 a 614 - miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní a položiek ekonomickej klasifikácie 620 až 627 - poistného a príspevkov do poisťovní zmenou výšky rozpočtovaných výdavkov medzi jednotlivými položkami rozpočtovaných výdavkov navzájom bez navýšenia celkových výdavkov príslušného programu. Obmedzenie rozsahu úprav rozpočtu sa nevzťahuje na úpravy rozpočtu v oblasti školstva - prenesených kompetencií, nenormatívnych výdavkov v oblasti školstva a úpravy rozpočtu pri činnostiach refundovaných v plnej výške v rámci jednotlivých projektov a programov programového rozpočtu mesta. Zmeny rozpočtu mesta, ktoré vykoná primátor mesta, nesmú mať za následok zmenu schváleného výsledku hospodárenia mesta za príslušný rozpočtový rok.

V priebehu roka 2016 bolo vykonaných 47 rozpočtových opatrení, o ktorých mesto viedlo operatívnu evidenciu v súlade s ust. § 14 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.. Zmeny rozpočtu boli súčasne premietnuté do jednotlivých programov mesta.

PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

V súlade s ust. § 5 ods. 1, 3 583/2004 Z.z.sa príjmy rozpočtu mesta členia na vlastné a cudzie.

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; vlastné príjmy **kapitálového rozpočtu** predstavovali najmä príjmy z predaja kapitálových aktív a pozemkov.

Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené príjmami grantmi, transfermi v rámci verejnej správy na činnosť preneseného výkonu štátnej správy (ŠFRB, stavebný poriadok, pozemné komunikácie, materské školy - 5 ročné deti, vzdelávacie poukazy školský úrad, základné školstvo, matrika), transfermi pre chránené dielne, aktivačnú činnosť, civilnú ochranu, opravu miestnych komunikácií, školstvo, sociálnu oblasť, komunálne a prezidentské voľby. Cudzie príjmy kapitálového rozpočtu predstavovali granty na nákup vozidiel na zvoz a likvidáciu odpadov, na rekonštrukciu verejného osvetlenia, na výstavbu nájomných bytov, opravu a rekonštrukciu mestskej

komunikácie, transfery v oblasti školstva, príjmy zo splácania pôžičiek zo ŠFRB prostredníctvom Slobyterm, spol. s r.o..

tab. č. 1

Príjmy	Rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2016	% plnenia	Skutočnosť k 31.12.2015
vlastné	6 823 246	6 869 053	100,67	6 161 970
cudzie	3 113 370	2 999 348	96,34	2 769 951
Bežné príjmy	9 936 616	9 868 401	99,31	8 931 921
Vlastné	531002	301 290	56,74	35864
cudzie	1 129 259	1 137 958	100,77	424 901
Kapitálové príjmy	1 660 261	1 439 248	86,69	460 765

V súlade s príslušnými ust. zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre rok 2016 mesto rozpočtovalo výnos podielových daní pridelených samospráve na základe východísk rozpočtu verejnej správy, štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí na roky 2016 – 2017, predpokladaného výnosu podielových daní v roku 2015 a so zohľadnením rizík daňovej prognózy. K 31.12.2016 výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol vo výške 5.362.457€, čo bolo menej o 543€ oproti zmene rozpočtu, viac o 468.999€ oproti pôvodne schválenému rozpočtu, dosiahol 99,99% z upraveného rozpočtu, zo schváleného rozpočtu bol naplnený na 109,58%. Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná mestám a obciam zo ŠR SR, tzv. podielová daň zo ŠR predstavuje pre mesto 54,33% celkových skutočných bežných príjmov. Plnenie tohto príjmu sa vyvíja veľmi priaznivo.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní bežných príjmov pracovali s kvalifikovanými predpokladmi a výpočtami, oproti poslednej zmene rozpočtu bežné príjmy prekonalí predpokladanú úroveň, čo malo za následok dosiahnutie dodatočných príjmov vo výške 468.999 €. Ide o výrazný posun v plnení príjmov, keďže došlo k zvýšeniu príjmov u vlastných aj cudzích, bežných aj kapitálových príjmov.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov a kapitálových príjmov

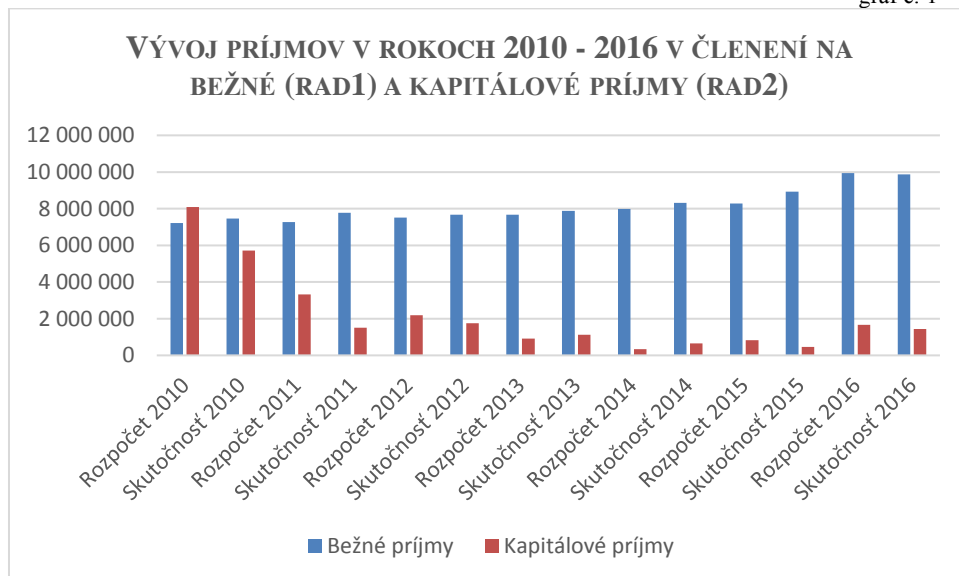
Celkovo mesto zaznamenalo plnenie vlastných bežných príjmov na úrovni 69,61 % z celkových bežných príjmov, cudzích bežných príjmov na úrovni 30,39% z celkových bežných príjmov, vlastných príjmov kapitálového rozpočtu na úrovni 20,93% z celkových kapitálových príjmov a cudzích kapitálových príjmov na úrovni 79,07% z celkových kapitálových príjmov. **Celkovo došlo k nárastu celkových bežných príjmov (vlastných aj cudzích) o 936,480€ a zvýšeniu kapitálových (vlastných aj cudzích) celkových príjmov o 978.483€.**

Vývoj príjmov v rokoch 2011 – 2016 v členení na bežné a kapitálové príjmy :

tab. č. 2

Príjmy	Rozpočet 2011	Skutočnosť 2011	Rozpočet 2012	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013	Rozpočet 2014	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016	Skutočnosť 2016
Bežné príjmy	7 267 058	7 770 364	7 522 189	7 667 601	7 676 895	7 889 742	7 985 120	8 313 501	8 289 708	8 931 921	9 936 616	9 868 401
Kapitálové príjmy	3 323 191	1 514 477	2 197 370	1 747 378	917 169	1 130 919	337 970	659 635	821 556	460 765	1 660 261	1 439 248

graf č. 1

Pre účely preukázateľného vyjadrenia vývoja bežných a kapitálových príjmov v rámci vybraných položiek **daňových a nedaňových príjmov, grantov a transferov, kapitálových príjmov** ktoré sa podieľajú najväčšou mierou na dosahovaných vlastných príjmoch, predkladám prehľad vývoja príjmov od roku 2010 do roku 2016.

tab. č. 3

Príjmy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
A. Bežné príjmy	7 469 587,00	7 770 364,00	7 667 601,00	7 889 742,00	8 313 501,00	8 931 921,00	9 868 401,00
1. Daňové príjmy	3 863 186,00	4 480 124,00	4 524 564,00	4 827 243,00	4 991 826,00	5 515 848,00	6 208 094,00
z toho :							
Podielové dane	3 168 125,00	3 718 512,00	3 786 935,00	3 973 469,00	4 154 990,00	4 673 792,00	5 362 457,00
Daň z nehnuteľností	452 247,00	525 023,00	499 084,00	614 128,00	606 317,00	624 470,00	612 429,00
Miestne dane a poplatky	242 814,00	236 589,00	238 545,00	239 646,00	230 519,00	217 586,00	233 208,00
2. Nedaňové príjmy	719 097,00	717 573,00	688 798,00	572 657,00	679 640,00	646 122,00	660 959,00
z toho :							
Príjmy z vlastníctva	432 200,00	417 095,00	399 970,00	341 849,00	352 302,00	344 670,00	366 061,00
3. Granty a transfery	2 887 304,00	2 572 667,00	2 454 239,00	2 489 842,00	2 642 035,00	2 769 951,00	2 999 348,00

B. Kapitálové príjmy	5 722 303,00	1 514 477,00	1 747 378,00	1 130 919,00	659 635,00	460 765,00	1 439 248,00
1. vlastné kapitálové príjmy	1 272 170,00	519 061,00	519 061,00	29 938,00	82 972,00	30 889,00	194 890,00
2. cudzie kapitálové príjmy	4 450 133,00	995 416,00	995 416,00	1 100 981,00	576 663,00	424 876,00	1 244 358,00
<i>z toho :</i>							
kapitálové transfery zo ŠR	372 785,00	0,00	151 020,00	0,00	295 000,00	0,00	540 660,00

Daňové a nedaňové príjmy

V roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 mesto dosiahlo **nárast bežných príjmov**, pričom najvýraznejší nárast dosiahlo v položke podielových daní vo výške 688.665€ €. **Pokles príjmov** mesto zaznamenalo **na dani z nehnuteľnosti** o 12.041€ (hlavne na dani z nehnuteľnosti z pozemkov a zo stavieb, daň za verejné priestranstvo _ MsP), čo znamená, že sa mestu nepodarilo naplniť plánovaný výnos dane z nehnuteľnosti, čo možno hodnotiť negatívne. Mesto zaznamenalo **nárast v oblasti miestnych daní a poplatkov** o 15.622€. Tu je potrebné zdôrazniť, že mesto dlhodobo nepokrýva v oblasti výnosu z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu (vyfinancovanie tohto rozdielu tak zvyšuje nároky na výdavkovú časť rozpočtu obce). V oblasti **príjmov z vlastníctva** došlo k **nárastu príjmov** o 21.391€. (Ďalšia časť z príjmov z prenájmu vlastníctva je „investovaná“ prostredníctvom opráv a údržby nebytových priestorov, formou kompenzácie dlhodobého nájomného, nepresahujúceho 10 rokov.) V oblasti kapitálových príjmov mesto zaznamenalo v medziročnom období rapídny nárast kapitálových príjmov, vlastných aj cudzích. Prehľad vývoja daňových a nedaňových príjmov je uvedený v tab. č. 4.

Na základe spracovaných analytických vyhodnotení je možné konštatovať :

- **priaznivý, progresívny vývoj daňových príjmov za 7-ročné obdobie,**
- **priaznivý vývoj podielových daňových príjmov za 7-ročné obdobie,**
- **pokles výberu daňových príjmov na dani z nehnuteľnosti v medziročnom období,**
- **nárast výberu daňových príjmov na miestnych daniach a poplatkoch v medziročnom období,**
- **nárast nedaňových príjmov v oblasti príjmov z vlastníctva v medziročnom období,**
- **nárast vlastných a cudzích kapitálových príjmov v medziročnom období.**

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektora verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva dopravy a výstavby SR, Ministerstva vnútra SR, Krajského školského úradu, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, Krajského úradu životného prostredia SR, Krajský stavebný úrad, Krajský úrad pre dopravu a pozemné komunikácie, združených obcí a miest na úhradu nákladov súvisiacich s výkonom činnosti spoločného obecného úradu. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V návrhu Záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre mesto, je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce. Mestu boli poskytnuté granty a transfery vo výške 2.999.348€, **výška transferov v porovnaní s minulým rokom je vyššia o 229.397,00€, v medziročnom období**

nastal nárast objemu grantov a transferov. Prehľad vývoja grantov a transferov v dlhšom časovom období je uvedený v tab. č.4.

Kapitálové príjmy

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) vo výške 310.002€ sa v priebehu roka upravoval podľa získaných príjmov z predajov majetku mesta, a to až na úroveň 194.890€. Mesto dosiahlo pokles plánovaných kapitálových príjmov v porovnaní s plánovaným rozpočtom, v medziročnom období dosiahlo nárast kapitálových príjmov. Mesto dosiahlo nárast vlastných a cudzích kapitálových príjmov ako príjmov účelovo združovaných finančných zdrojov na obstaranie aktív. Prehľad vývoja kapitálových príjmov v dlhšom časovom období je uvedený v tab. č.4.

ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov je členený na rozpočet bežných výdavkov a rozpočet kapitálových výdavkov, v priebehu rozpočtovaného obdobia došlo k zmenám, čoho výsledkom je nasledovný rozpočet výdavkov :

tab. č. 4

Výdavky	Rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2016	% plnenia (S/R*100)	Skutočnosť k 31.12.2015
Bežné výdavky	8 268 700	8 780 220	106,19	8 134 974
Kapitálové výdavky	918 611	2 367 616	257,74	1 638 309

Mesto zaznamenalo plnenie bežných výdavkov na úrovni 106,19% z plánovaného rozpočtu a zároveň nárast zvýšenia výdavkov o 645.246,0€ v medziročnom období, plnenie kapitálových výdavkov na úrovni 257,74% z plánovaného rozpočtu a nárast zvýšenia o 729.307€ v medziročnom období.

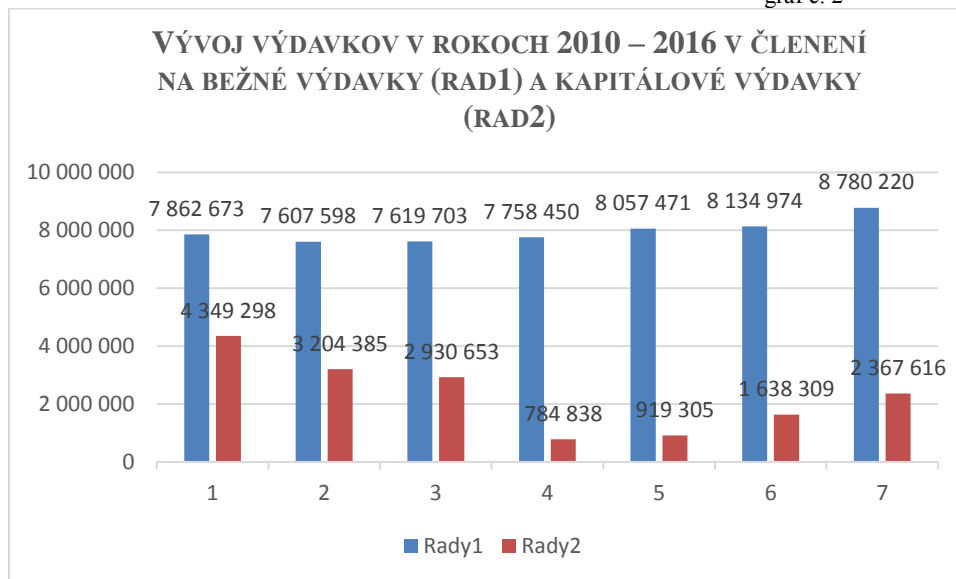
Vývoj čerpania výdavkov v rokoch 2010 – 2016 v členení na bežné a kapitálové výdavky :

tab. č. 5

Výdavky	Rozpočet 2010	Skutočnosť 2010	Rozpočet 2011	Skutočnosť 2011	Rozpočet 2012	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013
Bežné výdavky	7 502 921	7 862 673	7 267 058	7 607 598	7 446 768	7 619 703	7 514 660	7 758 450
Kapitálové výdavky	8 589 729	4 349 298	1 700 187	3 204 385	3 645 559	2 930 653	997 947	784 838

Rozpočet 2014	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016	Skutočnosť 2016
7 660 697	8 057 471	7 866 243	8 134 974	8 268 700	8 780 220
804 997	919 305	1 596 640	1 638 309	918 611	2 367 616

graf č. 2

V návrhu Záverečného účtu je podrobne zdôvodnené čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie. Pomer kapitálových výdavkov k bežným výdavkom dosiahol 29,68%. Zmenu časti kapitálových výdavkov interpretuje graf č.2 .

Čerpanie bežných výdavkov

Z prehľadu čerpania bežných výdavkov je zrejmé, že v roku 2016 došlo k nárastu použitia skutočných bežných aj kapitálových výdavkov.

tab. č. 6

Číslo programu	Názov programu	Rozpočet 2016	Výdavky skutočnosť k 31.12.2016	% pomer k celkovým výdavkom	Výdavky skutočnosť k 31.12.2015	% pomer k celkovým výdavkom	% zmeny (r.2016/r. 2015)	Nárast v €; - pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	33 468	31 502	0,36	29 120	0,36	108	2 382
2	Samosprávne činnosti MsÚ	1 506 883	1 472 363	16,77	1 362 008	16,74	108	110 355
3	Služby občanom	789 900	789 905	9,00	733 035	9,01	108	56 870
4	Interné služby	83 106	79 948	0,91	62 300	0,77	128	17 648
5	Bezpečnosť	178 518	173 461	1,98	183 252	2,25	95	-9 791
6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	153 603	160 027	1,82	141 376	1,74	113	18 651
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	121 493	120 884	1,38	93 988	1,16	129	26 896
8	Doprava a pozemné komunikácie	386 839	375 744	4,28	321 123	3,95	117	54 621
9	Životné prostredie	477 733	484 019	5,51	475 614	5,85	102	8 405
10	Rozvoj bývania	15 132	15 802	0,18	14 261	0,18	111	1 541
11	Šport a kultúra	406 900	395 365	4,50	424 370	5,22	93	-29 005

12	Školstvo	4 489 417	4 480 876	51,03	4 082 209	50,18	110	398 667
13	Sociálne služby	266 980	200 324	2,28	212 318	2,61	94	-11 994
	Spolu výdavky programov	8 909 972	8 780 220	100,00	8 134 974	100,00	107,93	645 246

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov možno konštatovať, že bežné príjmy v medziročnom období stúpili o 10,48% (v rokoch 2015/2014 o 6,92%) a celkové bežné výdavky stúpali o 7,93% (v rokoch 2015/2014 o 0,95%). Mesto zaznamenalo v medziročnom porovnaní vo všetkých programoch vyššie výdavky, okrem Programov 5 Bezpečnosť, 11 Šport a kultúra a 13 Sociálne služby.

Bežná časť rozpočtu zaznamenala celkový prebytok vo výške 1.088.181€. Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení zmien a doplnkov v § 10 ods. 7 ukladá mestám a obciam zostaviť rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. V tejto oblasti bol zo strany mesta dodržaný zákon. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní rozpočtu v tejto položke postupovali veľmi uvážlivo, rozpočet bol postavený na reálnych predpokladoch, čo dokumentujú dosiahnuté výsledky. Strategické rozhodnutia o priebežných zmenách rozpočtu svedčia o zodpovednom prístupe.

Čerpanie kapitálových výdavkov

Mesto v priebehu roka upravovalo schválený rozpočet kapitálových z 918.611€ na 2.367.616€. Čerpanie kapitálových výdavkov bolo vo výške 2.367.616€. Mesto dosiahlo v roku 2016 kapitálové príjmy vo výške 1.439.248€ (v roku 2015 460.765€), čo predstavuje plnenie vo výške 11,66%(v roku 2015 4,41%) z celkových príjmov rozpočtu a kapitálové výdavky vo výške 2.367.616€ (v roku 2015 1.638.309€), čo predstavuje plnenie 19,87% (v roku 2015 16,36%) z celkových výdavkov rozpočtu a 257,74% (v roku 2015 52,22 %) plnenie z plánovaných rozpočtovaných výdavkov kapitálového rozpočtu. **Kapitálová časť rozpočtu mesta zaznamenala schodok vo výške 928.836€ (v roku 2015 1.177.544€).**

Celkovo boli finančné kryté kapitálové výdavky z príjmov predaja z pozemkov a budov, združených finančných prostriedkov, prostredníctvom finančných operácií príjmových _ granty zo ŠR na rekonštrukciu telocvične, opravu havarijného stavu strechy, rozšírenie udržateľnosti kapacít materskej školy, nákup vozidla pre zvoz a likvidáciu odpadu, rekonštrukciu verejného osvetlenia, výstavba workoutového ihriska, kapitálový transfer na nákup techniky na zimnú údržbu, schválený preklenovací úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia, zúčtovania grantu na rekonštrukciu objektu kina KOCKA, kapitálového úveru zo ŠFRB, časti prebytku bežnej časti rozpočtu z roku 2015 a vlastných kapitálových príjmov.

Čerpanie jednotlivých investičných programov je v návrhu Záverečného účtu podrobne komentované. Čerpanie kapitálových výdavkov, t.z. realizácia plánovaných rozvojových programov, je závislé od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtovaného roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu a po skončení rozpočtovaného roka vytvorené vlastné zdroje v peňažných fondoch.

Pozitívnym trendom bolo zvýšenie podielu kapitálových výdavkov z celkových výdavkov rozpočtu.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Plnenie finančných operácií v roku 2016 :

tab. č. 7

Finančné operácie	Rozpočet	Rozpočet I. zmena	Rozpočet II. zmena	Skutočnosť k 31.12.2016	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 31.12.2015
príjmové	415 782	1 149 062	1 176 319	1 038 187	88,26	1 060 535
výdavkové	747 221	740 585	766 651	769 967	100,43	241 510

v Eur

Príjmové finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií sa zapojili do rozpočtu :

- príjmy z ekonomického nájomného za nájomné byty,
- granty zo ŠR na rekonštrukcie objektov MŠ Tatranská, ZŠ Levočská, ZŠ Komenského,
- finančné zábezpeky pri verejných obstarávaníach,
- ostatný dlhodobý kapitálový úver ŠFRB na výstavbu nájomných bytov.

Medziročne príjmové finančné operácie zostali takmer na rovnakej úrovni.

Výdavkové finančné operácie

Prostredníctvom výdavkových finančných operácií sa uhradili splátky istiny návratných zdrojov financovania :

- vrátky zábezpeky pri verejných obstarávaníach,
- splátky úverových zmlúv z rekonštrukcie verejného osvetlenia, rekonštrukcie MŠ Vsetínska, reštrukturalizačného kapitálového úveru, rekonštrukcie kina KOCKA.

Výdavkové finančné operácie vzrástli trojnásobne.

Plánované finančné operácie boli rozpočtované na úrovni príjmov a výdavkov so schodkom na úrovni 331.439€, skutočné plnenie bolo dosiahnuté na úrovni 268.220€, finančné operácie príjmové splnené na úrovni 88,26% a finančné operácie výdavkové splnené na úrovni 100,43%. **Finančné operácie dosiahli prebytok vo výške 268.220€.**

Prebytok v oblasti finančných operácií bol vytvorený z príjmu zo splácania nájomného a iných príjmových operácií – školy a ostatné.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledkom rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa ust. § 2 písm. b) a c) a ust. § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z.; prebytkom rozpočtu mesta je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mesta; schodkom rozpočtu mesta je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami

rozpočtu mesta, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu mesta nie sú finančné operácie. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet).

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. **V priebehu rozpočtového roka musí samospráva sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod. Veľkým prínosom programového rozpočtovania je flexibilná podpora procesov rozpočtovania a riadenia čerpania rozpočtu, sledovanie disponibilného rozpočtu v každom okamihu aj pred jeho samotným čerpaním, sledovanie príjmov a výdavkov podľa zadaných kritérií atď.**

Rozpočtové hospodárenie mesta v roku 2016 predstavuje nasledovné vyhodnotenie :

tab. č. 8

Ukazovateľ	Rozpočet	Rozpočet I.zmena	Rozpočet II.zmena	Skutočnosť	% plnenia	Čerpanie rozpočtu	Rozdiel v rokoch	% nárastu/poklesu
	2016	2016	2016	k 31.12.2016	%	k 31.12.2015		%
BEŽNÉ PRÍJMY	9 049 696	9 472 689	9 936 616	9 868 401	99,31	8 931 921	936 480	110,48
BEŽNÉ VÝDAVKY	8 268 700	8 557 497	8 909 974	8 780 220	98,54	8 134 974	645 246	107,93
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	780 996	915 192	1 026 642	1 088 181	105,99	796 947	291 234	136,54
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	469 054	1 262 077	1 660 261	1 439 248	86,69	460 765	978 483	312,36
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	918 611	2 585 746	3 096 571	2 367 616	76,46	1 638 309	729 307	144,52
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-449 557	-1 323 669	-1 436 310	-928 368	64,64	-1 177 544	249 176	78,84
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	331 439	-408 477	-409 668	159 813	-39,01	-380 597	540 410	-41,99
FINANČNÉ OPERÁCIE-PRÍJMOVÉ	415 782	1 149 062	1 176 319	1 038 187	88,26	1 060 535	-22 348	97,89
FINANČNÉ OPERÁCIE-VÝDAVKOVÉ	747 221	740 585	766 651	769 967	100,43	241 510	528 457	318,81
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	-331 439	408 477	409 668	268 220	65,47	819 025	-550 805	32,75
PRÍJMY CELKOM	9 934 532	11 883 828	12 773 196	12 345 836	96,65	10 453 221	1 892 615	118,11
VÝDAVKY CELKOM	9 934 532	11 883 828	12 773 196	11 917 803	93,30	10 014 793	1 903 010	119,00
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	0	428 033	0	438 428	-10 395	97,63

Pôvodne plánované bežné príjmy a výdavky, kapitálové príjmy a výdavky, finančné operácie príjmové a výdavkové boli navyšované. Bežný rozpočet dosiahol zvýšený prebytok oproti prvotnému schváleniu, kapitálový rozpočet dosiahol vyšší schodok ako predpokladal pri prvom schválení, finančné operácie dosiahli prebytok oproti pôvodne zamýšľanému schodku. Celkový

hospodársky výsledok dosiahol prebytok oproti pôvodne plánovanému vyrovnanému rozpočtu.

Bežný rozpočet na rok 2016 bol pôvodne schválený ako prebytkový, kde priebežnými úpravami v rozpočtovom roku, kde o.i. aj v zmysle kompetencií primátora mesta, bol poslednou zmenou schválený prebytok vo výške 1.026.642€ (v roku 2015 683.379€) a skutočne **dosiahnutý prebytok bežného rozpočtu výške 1.088.181€ (v roku 2015 796.947€)**. Prebytok bežného rozpočtu v medziročnom porovnaní vzrástol o 291.234€.

Kapitálový rozpočet na rok 2016 bol pôvodne schválený ako schodkový, kde priebežnými úpravami bol poslednou zmenou schválený schodok vo výške 1.436.310€ (v roku 2015 2.060.816€) a skutočne dosiahnutý **schodok kapitálového rozpočtu vo výške 928.368€ (v roku 2015 1.177.544€)**. Schodok kapitálového rozpočtu bol financovaný z prebytku bežného rozpočtu s použitím zapojenia finančných operácií.

Súčasťou rozpočtu mesta sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami bol v priebehu roka použitý na financovanie prebytku bežného a kapitálového rozpočtu. **Finančné operácie dosiahli prebytok vo výške 268.220€.**

Výsledok hospodárenia mesta, **prebytok vo výške 428.033€**, bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa ust. § 16 ods. 6 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri hospodárení prebytku rozpočtu z toho prebytku vylučujú. Ide o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré **možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku vo výške 18.283,53€**. O túto sumu sa pre tvorbu peňažných fondov upraví zostatok finančných prostriedkov, ktorý v konečnom zúčtovaní predstavuje sumu 409.749,50€. V návrhu Záverečného účtu sa zo strany mesta navrhuje, aby **pomernou časťou (10%) vo výške 40.974,95€ bola pridelená na tvorbu rezervného fondu a pomernou časťou (90%) vo výške 368.774,55€ bola pridelená na tvorbu fondu rozvoja mesta.**

Prehľad o vývoji výsledku hospodárenia v minulých rokoch :

tab. č. 9

v Eur

NÁZOV/ROK	Príjmy	Výdavky	rozdiel = prebytok
2006	8 190 367,00	8 024 763,00	165 604
2007	7 740 988,00	7 530 240,00	210 748
2008	9 950 873,00	9 914 625,00	36 248
2009	10 820 120,00	10 517 123,00	302 997
2010	13 753 618,00	12 397 754,00	1 355 864
2011	12 441 273,00	11 506 595,00	934 678
2012	10 859 260,00	10 828 873,00	30 387
2013	9 948 190,00	9 919 001,00	29 189
2014	9 547 252,00	9 178 697,00	368 555
2015	10 453 221,00	10 014 793,00	438 428
2016	12 345 836,00	11 917 803,00	428 033

Mesto Stará Ľubovňa dosiahlo k **30.12.2016** prebytok rozpočtového hospodárenia vo výške **428.033€**, ktorý pozostáva z :

- **prebytku vo výške 1.088.181€ v bežnej časti rozpočtu,**
- **schodku vo výške 928.368€ v kapitálovej časti rozpočtu,**
- **prebytku vo výške 268.220€ vo finančných operáciách.**

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že finančné hospodárenie mesta v roku 2016 bolo pozitívne , o.i aj s ohľadom na:

- *kvalifikované zostavenie schváleného rozpočtu a minimálny zmeny rozpočtu s flexibilným využitím kompetencie uplatňovania rozpočtových opatrení,*
- *pravidelné sledovanie plnenia rozpočtu mesta správcami programov a podprogramov,*
- *priaznivý vývoj podielových daňových príjmov,*
- *nárast výberu daňových príjmov na miestnych daniach a poplatkoch,*
- *nárast nedaňových príjmov v oblasti príjmov z vlastníctva,*
- *zvýšené vlastné aj cudzie bežné príjmy rozpočtu,*
- *zvýšené vlastné aj cudzie kapitálové príjmy,*
- *čiastočné zastavenie zvyšovania neuhradených dlhodobých záväzkov v mestských nájomných bytoch a zastavenie neodvážania uhradeného nájomného správcom majetku do rozpočtu mesta,*
- *aktualizáciu stavu a spôsobov zverenia majetku mesta do správy školám a školským zariadeniam, vzhľadom na medziročný vývoj zmeny;*

TVORBA A POUŽITIE PEŇAŽNÝCH FONDŮ

Mesto môže podľa ust. § 15 zákona 583/2004 Z.z.. vytvárať peňažné fondy. O ich použití rozhoduje mestské zastupiteľstvo. Zostatky peňažných fondov koncom roka neprepadávajú. Mesto má vytvorený rezervný fond, fond rozvoja, fond rozvoja bývania a sociálny fond.

Podľa zákona sa **rezervný fond** vytvára najmenej vo výške 10 % z prebytku hospodárenia zisteného podľa § 16 ods. 6. O použití prebytku rozhoduje mestské zastupiteľstvo, ale až následne po prerokovaní záverečného účtu. Rezervný fond mesta sa tvorí z prebytku ich bežného rozpočtu a prebytku ich kapitálového rozpočtu, ktorý po skončení roka neprepadá. Mesto prevedie tieto nevyčerpané prostriedky na osobitný účet. V nasledujúcich rokoch sa tieto prostriedky v rozsahu ich použitia na stanovený účel zaradia do výdavkov príslušného rozpočtu mesta prostredníctvom príjmovej finančnej operácie.

Finančné prostriedky na fondoch mesta neboli v roku 2016 použité, ostávajú bez zmeny výšky zostatkov (okrem sociálneho fondu). Tvorbu a použitie **sociálneho fondu** upravuje Kolektívna zmluva mesta. **Pre ostatné fondy nie sú prijaté a schválené zásady tvorby a použitia.**

BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Aktíva, t.j. majetok spolu krytý pasívami, t.j. zdrojmi krytia, podľa účtovnej závierky predstavujú sumu: 54.921.993€. Finančná hodnota stavu a štruktúry majetku s časovým vývojom od roku 200 je podrobne uvedená na str. 62 návrhu Záverečného účtu.

Mesto v majetkovej evidencii eviduje majetok :

- a) dlhodobý hmotný, nehmotný a finančný majetok (r.003,011,085) v celkovej hodnote 42.084.598€
- b) v tom nezaradené investície (r. 009, 022) vedenú na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v hodnote 1.437.025€

Mesto zaznamenalo úbytok majetku o 139.327€ v porovnaní s minulým rokom a z toho hľadiska je možné hodnotiť záporne majetkovú pozíciu mesta. Najväčšie úbytky boli zaznamenané v kategórii software, ostatný a drobný NM, stavby, stroje, prístroje a zariadenia, pozemky, nedokončené hmotné investície, materiál na sklade. Dôvody zmeny stavu majetku sú popísané v časti 3.4. Majetok mesta.

Na základe vykonanej účtovnej závierky boli výsledky premietnuté do výkazu súvaha k 31. 12. 2016 predstavujú hodnotu aktív a hodnotu pasív. Každá rozpočtová a príspevková organizácia mesta zostavuje súvahu samostatne.

Na základe zhodnotenia vývoja stavu a štruktúry majetku je možné konštatovať, že klesá :

- **hodnota nedokončených hmotných investícií od roku 2011,**
- **hodnota pozemkov vo vlastníctve mesta od roku 2010,**
- **hodnota strojov, prístrojov a zariadení.**

BILANCIA POHLÁDÁVOK

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2010 – 2016 :

v Eur tab. č. 10

Druh pohľadávok /rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pohľadávky z nedaňových príjmov	160 908,00	184 608,00	179 464,00	215 231,00	212 012,00	202.422,00	193.221,55
Pohľadávky z daňových príjmov	105 545,00	91 311,00	104 799,00	111 338,00	143 915,00	142.319,00	181.961,34
Poskytnuté prevádzkové preddavky a ostatné pohľadávky	169,00	1 204,00	1 214,00	1 205,00	1 225,00	10.006,00	1.204,72
Iné pohľadávky	4 277,00	4 277,00	4 277,00	677,00	0,00	15,74	0,0
SPOLU :	270 899,00	281 400,00	289 754,00	328 451,00	357 152,00	352.762,74	376.387,61

Z hľadiska vývoja pohľadávok podľa ich štruktúry je zrejmé, že klesli pohľadávky z nedaňových príjmov v lehote splatnosti (komunálny odpad 3.501,01€, nájomné – nájomné byty 1.927,48€) a stúpili pohľadávky z daňových príjmov (daň z nehnuteľnosti 39.899,25€). **Rast pohľadávok po lehote splatnosti, rapidný pokles vymožených daňových pohľadávok a vymožených daňových pohľadávok – zrážky zo mzdy (celkový pokles úspešnosti vymáhania) hodnotím negatívne.**

Na základe zhodnotenia vývoja stavu a štruktúry pohľadávok je potrebné okamžite vyhodnotiť procesy, začať intenzívne a efektívne vykonávať **proces vymáhania daňových nedoplatkov, zvýšiť interné úkony v oblasti zisťovania daňových dlžníkov a výkon zabezpečovacích úkonov u daňových dlžníkov v podmienkach územnej samosprávy. Efektívnym riešením môže byť vykonávanie on-line exekúcií na bankový účet a okamžité vykonanie úkonov smerujúcich k zabezpečeniu majetku.**

BILANCIA ZÁVÄZKOV

Prehľad vývoja záväzkov za roky 2010 – 2016

tab. č. 11

v tis. Eur

Druh záväzkov /rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
záväzky voči dodávateľom	122,00	946,00	296,00	239,00	240,00	1298,05	74,0
záväzky voči zamestnancom	55,00	67,00	57,00	60,00	66,00	58,20	71,0
záväzky voči poisťovniam	40,00	46,00	34,00	38,00	40,00	38,05	43,0
ostatné záväzky	134,00	11,00	8,00	20,00	30,00	1,29	228
nesplatené úvery	793,00	1 257,00	1 124,00	656,00	1 004,00	1518,55	1188,00
SPOLU :	1 144,00	2 327,00	1 519,00	1 013,00	1 380,00	2914,14	1604,00

Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 1.604.000€, v minulom roku to bolo 2.914.000€, celková výška záväzkov mesta dosiahla úroveň 16,25% (v minulom roku 205 – 32,63%) zo skutočných bežných príjmov za rozpočtový rok. V medziročnom období došlo k poklesu záväzkov voči dodávateľom, nárastu záväzkov voči zamestnancom, záväzkov voči poisťovniam, nárastu ostatných záväzkov (prijaté preddavky na predaj budov).

Záväzky vyplývajúce z plnenia povinností si mesto v roku 2016 plnilo tak, ako vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 1 zák. č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Mesto neeviduje záväzky po lehote splatnosti.

PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ust. §17 zákona č. 583/2004 Z.z., ktoré môže použiť len na úhradu kapitálových výdavkov.

Prehľad o stave a vývoji návratných zdrojov financovania - dlhovej služby v jednotlivých rokoch:

v Eur

tab.č. 12

Ročná výška splátok / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
istina	185 783,00	694 612,00	278 517,00	1 375 713,00	201 921,00	241 510,00	742 317,00
úroky	34 180,00	52 811,00	62 357,00	42 083,00	40 193,00	40 940,00	47 102
SPOLU :	219 963,00	747 423,00	340 874,00	1 417 796,00	242 114,00	282 450,00	789 419,00

Mesto v roku 2013 reštrukturalizovalo úverové zaťaženie mesta, prostredníctvom vyplatenia dvoch dlhodobých kapitálových úverov a jedného krátkodobého kapitálového úveru, čím sa zlepšila východisková situácia pre ďalšie rozpočtované obdobie mesta v oblasti finančných

operácií a v oblasti hodnotenia celkovej zadlženosti mesta. Predčasné splatenie úverov malo vplyv aj na výšku platenej úrokovej miery. V roku 2015 mesto prijalo preklenovací kapitálový úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia. V roku 2016 jednorazovo splatilo preklenovací kapitálový úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia v sume 443.054€. Medziročný nárast výdavkov v časti úrokov bol spôsobený jednorazovým splatením úroku z kapitálového úveru, začiatok splátky úrokov úveru zo ŠFRB. U ostatných splátok úrokov došlo k medziročnému zníženiu objemu splátok.

S účinnosťou od 1. januára 2017 sa zmenili **podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania**, upravené v ust. § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. a podľa citovaného ust. mesto môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu mesta **neprekročí 60 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
 - b) suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov **neprekročí** v príslušnom rozpočtovom roku **25% skutočných bežných príjmov** predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu,
- pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa ust. §17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z.z. celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania vo výške 860.913€,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce vo výške 327.429€.

Celková suma dlhu predstavuje výšku 1.188.342€.

Pri investičných dodávateľských úveroch ide o záväzky, do ktorých mesto vstupuje v rámci zmluvne uzavretých obchodných vzťahov s dodávateľmi tovarov, služieb a pod. Investičnými dodávateľskými úvermi sa rozumejú všetky záväzky obce z prevzatia povinností splácať úver dodávateľa po dodaní investičného diela na základe zmluvy medzi mestom a dodávateľom.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa nezapočítavajú záväzky z:

- pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu,
- úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty,
- úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,
- pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia,
- návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi mestom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak mesto vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa započítavajú záväzky:

- záväzok súvisiaci s rekonštrukciou ciest na území mesta spoločnosťou EUROVIA, a.s. v sume 573.000€ z roka 2013, začiatkom splácania v roku 2014 vo výške 81,857€ s dobou ukončenia splatnosti jednorazovej splátky 31.12.2020.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa NEzapočítavajú záväzky z :

- dlhodobého záväzku vyplývajúceho z nájmu Prešovského samosprávneho kraja - knižnica v sume **27.059,99 €** (odpočet kúpnej ceny Provinčného domu z nájmu),
- Jozef Krulčík – Electronic v sume **17.502,70 €** (odpočet z nájmu rekonštrukcia domu na Nám. sv. Mikuláša 5),
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu 20-tich sociálnych bytov na ul. Levočská (areál Slobytermu) vo výške **169.718,91 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ – 16 bj. v sume **413.512,24 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ – 26 bj. v sume **513.114,15 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ – 4 bj. v sume **76.599,92 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ D4 – 16 bj. v sume **492.292,39 €** a
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ 2x15 bj. v sume **659.859,06 €**.

Výška nesplatených úverov zo ŠFRB k 31. 12. 2016 a dlhodobých záväzkov predstavuje hodnotu 2.369.659,36 €.

Prehľad o stave a vývoji dlhu, splátok, dlhovej službe a ukazovateľoch v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách

v Eur

tab. č. 13

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Celková suma dlhu bez ŠFRB	470 125	401 281	935 260	793 228	658 248	525 765	656 241	1 252 596	1 518 551	1 188 342
Suma ročných splátok vrátane úrokov bez ŠFRB	97 789	95 278	148 759	153 914	164 161	165 027	542 014	152 545	193 872	756 492
Dlhová služba v roku vrátane ŠFRB	113 092	118 602	204 993	219 963	747 423	340 874	1 417 796	242 114	282 450	789 419
Skutočné bežné príjmy	7 351 723	7 910 844	7 919 192	7 469 587	7 770 364	7 667 601	7 889 742	8 313 501	8 913 921	9 868 401
Suma dlhu mesta do 60 %	6,39	5,07	11,81	10,62	8,47	6,86	8,32	15,07	17,00	12,04
Suma ročných splátok vrátane úrokov do 25 %	1,33	1,20	1,88	2,06	2,11	2,15	6,87	1,83	2,17	7,67

Na základe zhodnotenia vývoja stavu a štruktúry celkového dlhu, splátok je možné konštatovať, že výdavky na splácanie úrokov z úverov sú **hlboko pod stanovenú hranicu, tieto však v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpili 3,53 násobne**. Mesto si svoje záväzky priebežne plnilo, v roku 2016 došlo k plneniu nového úverového zaťaženia, preklenovací kapitálový úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia vo výške 443.054,0 €, ktorý bol jednorazovo splatený. Na základe uvedených údajov a po zohľadnení jednorazovej splátky úveru, je možné konštatovať, že Mesto je v chválitebnej finančnej kondícii. Mesto za sledovaných 10 rokov vždy spĺňalo podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania do budúcnosti.

Výška splateného úverového dlhu mesta Stará Ľubovňa (bez ŠFRB) v prepočte na jedného obyvateľa v jednotlivých rokoch :

	v Eur						tab.č. 14
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Výška splateného úverového dlhu v prepočte na jedného obyvateľa	9,49	41,56	15,38	87,40	14,91	17,41	48,77

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI MESTA

Príspevková organizácia Verejnoprospešné služby, p.o. Stará Ľubovňa hospodári, spravuje a udržiava majetok mesta v súlade so zriaďovacou listinou, vykonáva hlavnú činnosť v súlade s požiadavkami mesta a podnikateľskú činnosť za účelom vytvárania zisku. Príspevok pre rozpočtovú organizáciu bol predmetom schválenia mestským zastupiteľstvom v rámci Programu 3: Služby občanom ako súčasť schváleného rozpočtu mesta.

Údaje o poskytnutí príspevku na prevádzku príspevkovej organizácie

v Eur tab. č. 15

Hlavná činnosť	Náklady 2016	Výnosy 2016	Hospodársky výsledok 2016	Hospodársky výsledok 2015	Hospodársky výsledok 2014
<i>stredisko Správa</i>	150 005,06	150 114,29	109,23	16,54	665,34
<i>stredisko Dom smútku</i>	30 781,71	30 789,04	7,33	190,20	1 118,20
<i>stredisko Verejné osvetlenie</i>	105 728,34	111 325,08	5 596,74	386,57	3 455,22
<i>stredisko Čistenie a údržba MK</i>	682 681,38	694 271,76	11 590,38	57,27	3 756,13
<i>stredisko Futbalový štadión</i>	31 819,66	32 001,76	182,10	45,86	667,64
Spolu	1 001 016,15	1 018 501,93	17 485,78	696,44	9 662,53
Podnikateľská činnosť					
<i>stredisko Parkoviská</i>	124,90	567,77	442,87	30,85	617,76
<i>stredisko Cintoríny a pohrebné služby</i>	80 692,54	80 825,90	133,36	6 552,72	512,01
Spolu	80 817,44	81 393,67	576,23	6 583,57	1 129,77
SPOLU HČ + PČ	1 081 833,59	1 099 895,60	18 062,01	7 280,01	10 792,30

Mesto poskytlo kapitálový transfer vo výške 254.381,14€ na akcie z Rozvojového programu mesta a obstaranie hmotného investičného majetku. Z vlastných zdrojov organizácie bol

zakúpený majetok vo výške 20.290,10€. Príspevková organizácia vykonáva so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená. Podnikateľská činnosť pomáha vykryť stratu z hospodárenia z vlastnej činnosti. Prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi podnikateľskej činnosti a príjmami a výdavkami z hlavnej činnosti zúčtuje do rezervného fondu.

V zmysle ustanovení § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy je príspevková organizácia, právnická osoba mesta, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet mesta napojená príspevkom. **Na základe údajov získaných z „Výkazu ziskov a strát k 31. 12. 2016“ je možné konštatovať, že príspevková organizácia spĺňa uvedené kritérium, pretože 7,52% (rok 2015 10,07 %) výrobných nákladov je pokrytých tržbami.**

Organizácia mala uložených 8 opatrení, s ktorými pracovala, v platnosti naďalej ostáva 7 opatrení, v rámci týchto boli navrhnuté aj nové opatrenia. Komplexný rozbor hospodárenia príspevkovej organizácie a návrh na smerovanie spoločnosti a riešenie hospodárnosti, efektívnosti vo vybraných oblastiach a činnostiach bol predmetom pracovného stretnutia členov finančno – ekonomickej komisie a vedenia mesta dňa 20.3.2017.

PREHEAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (583/2004 Z.z.) ustanoveniami uvedenými v § 7 ods. 4 umožňuje poskytovať dotácie okrem právnických osôb, ktorých je zakladateľom, aj právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce alebo poskytujú služby obyvateľom obce za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením.

Dotácie v roku 2016 boli poskytnuté na základe platného Všeobecne záväzného nariadenia č. 44. Poskytnutie dotácie podlieha schvaľovaniu. Dotácie vyčlenené v rozpočte podľa podmienok platného záväzného nariadenia schvaľuje mestské zastupiteľstvo v pomere 70% šport, 20% kultúra, 7% sociálna oblasť, 3% limit primátora.

Podľa údajov v záverečnom účte mesto v roku 2016 poskytlo dotácie v celkovej výške 89.360€ (rok 2015 94.250€), primátor vo výške 2999,70€ (rok 2015 2.799,70€), tieto sú bližšie špecifikované v hodnotenom dokumente na strane 36, 37. Použitie finančných prostriedkov každoročne podlieha priebežnej finančnej kontrole. V mesiaci január – február 2017 bola vykonaná z úrovne ekonomického oddelenia administratívna finančná kontrola zúčtovania poskytnutých dotácií za rok 2016 u všetkých prijímateľoch finančnej pomoci.

ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Mesto nevykonávalo podnikateľskú činnosť v hodnotenom roku.

FINANČNÉ USPORIADANIE VZŤAHOV

Mesto v rámci ročnej účtovnej závierky za rok 2016 finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu. Súčasne usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom a tým splnilo povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 16 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov.

Finančné zúčtovanie je účtovne evidované na účtoch triedy 3 – zúčtovacie vzťahy, ktoré môžu mať kladný alebo záporný konečný zostatok a podľa toho sú vykazované v súvahe buď na strane aktív alebo na strane pasív.

Účty finančného usporiadania vzťahov podliehajú každoročne riadnej inventarizácii ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

Zákonom č. 324/2007 Z.z. bol novelizovaný zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kde v ust. § 4 bol doplnený nový ods 5), ktorý uložil mestu povinnosť, rozpočet musí obsahovať zábery a ciele, tzv. program obce. V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2016 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj záber a cieľ, pričom záber vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu Záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta vrátane jeho prvkov a projektov. Vyhodnotenie plnenia vytýčených záberov a dosiahnutých cieľov zabezpečuje každé oddelenie, rozpočtové spoločnosti a príspevková spoločnosť samostatne za svoj program.

Aplikácií programového rozpočtovania a spracovaniu podrobného programového rozpočtu sa venuje náležitá pozornosť.

Programový rozpočet bol schválený ako súčasť rozpočtu na rok 2016 s výhľadom na roky 2017, 2018. V súlade s uznesením mestského zastupiteľstva č. 406 bol monitoring plnenia programového rozpočtu k 30. 06. 2016 vykonaný a predložený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 30.9.2016. Hodnotenie cieľov a merateľných ukazovateľov k 31. 12. 2016 tvorí súčasť návrhu záverečného účtu. Povinnosťou mesta bolo zmeny v prvotnom rozpočte premietnuť aj do programového rozpočtu. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že zmeny boli uskutočnené a výdavky spolu (bežné, kapitálové výdavky, FO výdavkov) sa rovnajú výdavkom spolu v programovom rozpočte.

Vyhodnotenie plnenia programov rozpočtu v rokoch 2012 – 2016

tab.č. 16

Číslo programu	Názov programu	Výdavky skutočnosť 2012	Výdavky skutočnosť 2013	Výdavky skutočnosť 2014	Výdavky skutočnosť 2015	Výdavky skutočnosť 2016	% zmeny	Nárast v € -pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	36 276,0	33 337,0	31 347,0	29 120,0	31 502,0	108,18	2 382
2	Samosprávne činnosti MsÚ	1 376 192,0	1 361 676,0	1 445 045,0	1 362 008,0	1 472 363,0	108,10	110 355
3	Služby občanom	709 047,0	712 171,0	765 082,0	733 035,0	789 905,0	107,76	56 870
4	Interné služby	98 016,0	84 722,0	73 171,0	62 300,0	79 948,0	128,33	17 648
5	Bezpečnosť	179 808,0	186 169,0	196 358,0	183 252,0	173 461,0	94,66	-9 791
6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	134 054,0	48 410,0	94 892,0	141 376,0	160 027,0	113,19	18 651
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	86 047,0	88 656,0	102 549,0	93 988,0	120 884,0	128,62	26 896
8	Doprava a pozemné komunikácie	168 530,0	246 083,0	204 581,0	321 123,0	375 744,0	117,01	54 621
9	Životné prostredie	434 517,0	435 572,0	511 290,0	475 614,0	484 019,0	101,77	8 405
10	Rozvoj bývania	32 606,0	13 949,0	14 533,0	14 261,0	15 802,0	110,81	1 541
11	Šport a kultúra	399 918,0	450 085,0	411 086,0	424 370,0	395 365,0	93,17	-29 005
12	Školstvo	3 816 878,0	3 937 693,0	3 956 769,0	4 082 209,0	4 480 876,0	109,77	398 667
13	Sociálne služby	147 814,0	159 927,0	250 768,0	212 318,0	200 324,0	94,35	-11 994
	Spolu výdavky programov	7 619 703,0	7 758 450,0	8 057 471,0	8 134 974,0	8 780 220,0	107,93	645 246

HODNOTENIE DOKUMENTU A ODPORÚČANIA

Dokument „Záverečný účet a výročná správa za rok 2016“ spolu s prílohami je spracovaný na požadovanej odbornej, kvalitatívnej s uvedením číselných a analytických hodnôt, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek. Hodnotenie programov rozpočtu je spracované podrobne. Hodnotenie programového rozpočtu je spracované samostatne od strany č. 9 ako súčasť záverečného účtu mesta. Dokument podáva komplexný prehľad o použití finančných prostriedkov, navádza čitateľa uvažovať o hospodárnosti prípadne účelnosti vynaložených finančných prostriedkov, naplnenia vytýčených zámerov, priorít mesta a definovať mieru uspokojenia v oblasti dosiahnutých cieľov.

Existencia majetku a tvorba vlastných finančných zdrojov prostredníctvom výnosov z majetku by mohla viesť k znižovaniu závislostí miest a obcí na prostriedkoch zo štátneho rozpočtu. Jednou z možností je aj efektívne využívanie majetku, s cieľom získať z neho čo najväčší prospech v podobe ekonomického, spoločenského aj územného rozvoja. Skutočnosť však poukazuje na to, že nie všetky samosprávy pristupujú k správe majetku rovnako zodpovedne.

Pri vybraných ukazovateľoch čerpania položiek rozpočtu je evidentný výsledok proklamovaných výhod programového viacročného rozpočtovania. Predmetné hodnotenie je zrejmé z hodnotenia plnenia všetkých programov, aktivít a viditeľné v širšom časovom kontexte, nakoľko takéto hodnotenie je veľmi vhodným nástrojom na manažérske riadenie rozpočtu mesta v dlhšom časovom období.

Spracované hodnotenie plnenia vytýčených zámerov a dosiahnutých cieľov v jednotlivých programoch, rozpracované do podprogramov a prvkov vytvorilo podmienky pre detailné bilančné a štatistické zhodnotenie, zároveň poslúžilo ako vhodný textový opis zmeny. Jednotlivé štatistické hodnotenia a príslušné zdôvodnenia považujem za dostatočné.

V krátkodobom časovom horizonte odporúčam zaoberať sa procesnou reformou finančných tokov a revidovania verejných výdavkov jednotlivých programov v rámci programového rozpočtovania s dôrazom na výsledkovú konečnú pridanú hodnotu, budúcu účelnosť. Účelnou sa javí spracovanie analýzy finančného zabezpečenia zdrojov a na základe toho stanovenie priorít, ktoré budú východiskom pre jednotlivé programy.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe výsledkov hospodárenia z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby **odporúčam zaoberať sa mestskému zastupiteľstvu a primátorovi mesta v odbornej diskusii, prípadne prijať konkrétne úlohy zamerané na :**

- *viazanie rozpočtových prostriedkov %-ným stanovením, schvaľovaním výdavkov v jednotlivých programoch, ktoré sú prioritné pre príslušný rozpočtový rok v oblasti tvorby a riadenia programového rozpočtu,*
- *prijímanie štrukturálnych zmien v oblasti zvyšovania a tvorby vyššieho prebytku bežného a kapitálového rozpočtu, o.i. aj za účelom znižovania vlastných výdavkov a zvyšovania vlastných príjmov,*
- *d'alšie hľadanie disponibilných finančných prostriedkov mesta vyplývajúcich zo štrukturálnych zmien činnosti mesta a obchodných spoločností, prerozdelenia činností vykonávaných v rámci príspevku príp. obchodnej činnosti mestských spoločností,*
- *rozpočtovanie zvýšeného objemu finančných prostriedkov z vlastných a cudzích príjmov bežného rozpočtu na rozvojové programy mesta (nie do bežnej spotreby),*
- *venovanie väčšej pozornosti majetku mesta, ktorý nie je intenzívne využívaný a negeneruje dodatočné nedaňové príjmy,*
- *zvýšenie aktivity v oblasti tvorby vlastných nedaňových príjmov mesta,*
- *zvýšenie efektivity a účinnosti vymáhania daňových nedoplatkov a vo väčšej miere uplatňovanie sankcií v daňovom konaní,*
- *zvýšenie vlastnej aktivity a úkonov v oblasti identifikácie daňových dlžníkov, zabezpečenie a vymáhanie daňových aj nedaňových nedoplatkov,*
- *obstaranie tovarov a služieb v zmysle zákona o verejnom obstarávaní cez elektronické verejné obstarávanie za účelom optimalizácie bežných a kapitálových výdavkov,*
- *d'alšie obstaranie nových zmluvných taríf na komoditu plyn, v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, za účelom prínosu benefitov v najväčších výdavkových položkách rozpočtov organizácií,*
- *dôslednú prípravu, spracovanie a kontrolu stavebného položkového rozpočtu stavebného diela pre zodpovedné plánovanie finančných prostriedkov, za účelom predchádzania nezrovnalostí*

pri plnení programového rozpočtu mesta, resp. identifikácie možných neoprávnených výdavkov projektu,

- *prijatie štatútu a funkčnej náplne, oblasti rozhodovania a kreovania dislokačnej komisie ako poradného či rozhodovacieho orgánu mestskej samosprávy,*
- *zavedenie benchmarkov – kvantifikácia merateľných ukazovateľov, definovanie zmluvy o zabezpečení výkonov súvisiacich s obstaraním služieb vo verejnom záujme so všetkými obchodnými spoločnosťami príspevkovou spoločnosťou mesta,*
- *zverejňovanie zmlúv a faktúr obchodných spoločností a príspevkovej spoločností prostredníctvom webového sídla spoločností, príp. náhradným spôsobom,*
- *uplatnenie väčšej osobnej zainteresovanosti vedúcich oddelení a konateľov obchodných spoločností ako aj jednotlivých správcov kapitol príjmovej a výdavkovej časti programov rozpočtu pri tvorbe, napĺňaní, správe a čerpaní programového rozpočtu mesta za účelom vytvárania dostatočných vlastných (nie dlhových) finančných zdrojov pre ďalšie zhodnocovanie majetku a rozvoj mesta,*
- *riešenie zmluvných vzťahov, napr. pracovný pomer alebo obdobný právny pomer členov dozorných rád obchodných spoločností vo vzťahu ku obchodnej spoločnosti,*
- *plnenie opatrení z rozborov finančno – ekonomickej komisie,*
- *presadzovanie a zavádzanie takých finančných nástrojov pre samosprávu, ktorými sa bude zvyšovať miera ich samofinancovania meraná pomerom vlastných príjmov vrátane bežných transferov k bežným výdavkom,*
- *zavedenie sociálnych aspektov verejného obstarávania za účelom podpory rozvoja miestnej ekonomiky,*
- *tvorbu, spracovanie a prijímanie strednodobých a dlhodobých plánov v oblasti rozvoja infraštruktúry mesta,*
- *presadzovanie vypracovania ďalšieho postupu výstavby líniových stavieb s dôrazom na rozostavané stavby kanalizačných a vodárenských sústav vrátane komplexného spôsobu ich financovania nielen z fondov EÚ, ale aj zo štátneho rozpočtu,*
- *alokáciu vlastných finančných prostriedkov v rámci Programu 10 Rozvoja bývania na financovanie technickej infraštruktúry v oblasti vytvárania technických podmienok na individuálnu bytovú výstavbu,*
- *zintenzívnenie komunikácie a dôslednejšieho uplatňovania akcionárskych práv v Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, a.s. za účelom budovania inžinierskych sietí.*
- *prevedenie pozemkov Slovenskej republiky pod neusporiadanými stavbami, pod poľnými cestami a formálne evidovanými vodnými plochami, ako aj prevedenie pozemkov neznámych alebo neidentifikovateľných vlastníkov do správy mesta,*
- *vybudovanie vnútorných mechanizmov a pravidiel umožňujúcich rozhodovanie na základe najvyššej hodnoty za verejné peniaze,*
- *presadzovanie zavádzania kvalitatívnych prvkov do systému normatívneho financovania,*
- *optimalizáciu siete základných škôl a školských zariadení, za účelom posilnenia a využívania výhod z koncentrácie infraštruktúry,*
- *prípravu na ukončenie dotačného programového obdobia 2013-2020 _ všetky výdavky schopný financovať z vlastného rozpočtu, bežné výdavky v plnom rozsahu z vlastných zdrojov, kapitálové _ hľadať dodatočné zdroje v štrukturálnych zmenách rozpočtu (nie v predaji majetku),*
- *využitie údajov akruálneho účtovníctva za účelom hľadania najvyššej hodnoty za peniaze.*

ZÁVER

Záverečný účet Mesta Stará Ľubovňa za rok 2016 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. a **obsahuje všetky povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

Návrh Záverečného účtu Mesta Stará Ľubovňa za rok 2016 bol podľa § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 č. 583/2004 Z.z. **predložený na verejnú diskusiu dňa 15. marca 2017 teda v zákonom stanovenej lehote** spôsobom v meste obvyklým.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2016 a hospodárenie Mesta Stará Ľubovňa za rok 2016 boli overené audítorom tak, ako to ukladajú ust. § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení a ust. § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z.

Súhlasím, aby sa prerokovanie dokumentu Záverečný účet a výročná správa za rok 2016 uzatvorilo podľa § 16 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z.z. územnej samosprávy s výrokom „celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“.

V Starej Ľubovni, dňa 19.4.2017

Ing. Ján Š i d l o v s k ý
hlavný kontrolór